

XÂY DỰNG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VỮNG MẠNH VỀ CHÍNH TRỊ TRONG THỜI KỲ MỚI

LÊ VĂN DŨNG*

XÂY dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị là một nguyên tắc cơ bản trong xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng của Đảng, nhằm làm cho quân đội luôn là lực lượng chính trị, lực lượng vũ trang chiến đấu trung thành, tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân.

Với chức năng, nhiệm vụ của mình, 60 năm qua, Tổng cục Chính trị luôn luôn chăm lo phần đầu xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị, coi đó là nền tảng, là cơ sở để xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh toàn diện, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ qua từng giai đoạn cách mạng. Xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị trong thời kỳ mới, thực chất là xây dựng và phát huy bản chất giai cấp công nhân, tính nhân dân và tính dân tộc sâu sắc, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ chính trị trong cuộc đấu tranh giai cấp, đấu tranh dân tộc đang diễn ra gay go, phức tạp mà trước hết là trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng.

Bản chất giai cấp công nhân, tính nhân dân và tính dân tộc, trình độ giác ngộ xã hội chủ nghĩa, tinh thần dân tộc, ý thức quốc gia... được thể hiện tập trung qua việc

thực hiện nhiệm vụ chính trị của quân đội nhân dân là bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, bảo vệ Đảng, bảo vệ Nhà nước, bảo vệ tính mạng, tài sản và cuộc sống lao động hòa bình của nhân dân, sẵn sàng đập tan mọi mưu toan gây rối, bạo loạn, lật đổ và chiến tranh xâm lược của các thế lực thù địch trong và ngoài nước. Đó là sự biểu hiện tập trung lòng tận trung với nước, tận hiếu với dân; lòng trung thành vô hạn của quân đội nhân dân với sự nghiệp đổi mới của Đảng, của Nhà nước. Bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định của quân đội ta là nắm vững nhiệm vụ chính trị, mục tiêu chiến đấu qua từng giai đoạn cách mạng, trước những diễn biến phức tạp của tình hình, trước sự tấn công hiểm độc của các thế lực thù địch, luôn luôn vững vàng, không dao động, ngả nghiêng. Chính trị vững vàng là sức mạnh trực tiếp làm thất bại chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch nhằm tiến công ta về chính trị, tư tưởng. Đó cũng là sức mạnh

* Thượng tướng, Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Ủy viên Thường vụ Đảng ủy Quân sự Trung ương, Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, Bộ Quốc phòng

răn đe, đập tan mọi âm mưu của địch hòng thực hiện ý đồ “phi chính trị hóa” quân đội, làm cho nhân dân vững tin ở quân đội.

Để xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị, vấn đề quan trọng hàng đầu là bảo đảm vững chắc sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với quân đội; là quán triệt đường lối đổi mới của Đảng và nhiệm vụ xây dựng chính đốn Đảng, là xây dựng Đảng bộ Quân đội trong sạch, vững mạnh, làm cho cán bộ, đảng viên, chiến sĩ luôn kiên định mục tiêu, lý tưởng mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn; là nắm vững và thực hiện thắng lợi đường lối đổi mới, đường lối quân sự, đường lối quốc phòng toàn dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân của Đảng, nhiệm vụ chính trị, quân sự mà Đảng, Nhà nước giao phó cho quân đội nhân dân trong thời kỳ mới. Cán bộ, đảng viên vững vàng về chính trị, tư tưởng có ý chí chiến đấu cao, gương mẫu về mọi mặt, tiêu biểu cho lòng trung thành, tin cậy, có quan hệ mật thiết với quần chúng, là hạt nhân lãnh đạo và đoàn kết thống nhất trong nội bộ quân đội. Đổi mới phương thức lãnh đạo của các cấp ủy đảng, nâng cao tính thuyết phục, tính dân chủ, tính quần chúng, tính khoa học trong công tác lãnh đạo, khắc phục những hiện tượng giáo điều, bảo thủ, vi phạm nguyên tắc tổ chức lãnh đạo của Đảng nhằm không ngừng nâng cao sức mạnh chiến đấu của quân đội, v.v..

Dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng ủy Quân sự Trung ương, những năm qua Tổng cục Chính trị luôn có những chủ trương, giải pháp vừa mang tính cơ bản, lâu dài, vừa mang tính cấp thiết trước mắt, bảo đảm yêu cầu thường xuyên của việc xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị; hướng dẫn chỉ đạo tổ chức thực hiện việc giáo dục chính trị, tư tưởng trong toàn quân và kiểm tra việc

chấp hành của các cấp mà trước hết là kiểm tra việc chấp hành các nguyên tắc tổ chức, lãnh đạo của Đảng đối với quân đội; giữ vững trận địa chính trị, tư tưởng của Đảng trong quân đội. Cán bộ, chiến sĩ luôn kiên định lý tưởng chiến đấu vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; luôn thể hiện rõ là lực lượng chính trị, lực lượng chiến đấu trung thành, tin cậy của Đảng, của Nhà nước, của nhân dân và của dân tộc, góp phần tích cực vào việc giữ vững ổn định chính trị - xã hội của đất nước. Bản chất, truyền thống của “Bộ đội Cụ Hồ” trải qua 60 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành được giữ vững và phát huy. Đó là những phẩm chất: tình yêu Tổ quốc, yêu chế độ xã hội chủ nghĩa, gắn bó máu thịt với nhân dân; ý thức tự lực, tự cường, khắc phục khó khăn, năng động, sáng tạo; ý thức chấp hành kỷ luật, pháp luật; tình đồng chí, đồng đội, lối sống, nếp sống chính quy, lành mạnh, có văn hóa, có tình nghĩa, v.v..

Các tổ chức đảng trong quân đội có bước tiến bộ trên nhiều mặt: vững vàng về chính trị, kiên định về nguyên tắc, có sự chuyển biến quan trọng về sức chiến đấu và năng lực lãnh đạo, về chất lượng của đội ngũ cán bộ, đảng viên, khẳng định được vai trò hạt nhân lãnh đạo trong thực hiện nhiệm vụ chính trị và xây dựng đơn vị vững mạnh về chính trị.

Cơ quan chính trị và cán bộ chính trị các cấp được tiếp tục củng cố kiện toàn, có quy chế hoạt động chặt chẽ, năng lực tổ chức giáo dục chính trị - tư tưởng được nâng lên. Chủ động tham mưu giúp cấp ủy, lãnh đạo, chỉ đạo đấu tranh trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng có hiệu quả; phối hợp chặt chẽ với địa phương tham gia xây dựng nền quốc phòng toàn dân, xây dựng khu vực phòng thủ tỉnh, thành phố và xây dựng lực lượng vũ trang địa phương vững mạnh về chính trị, đáp ứng yêu cầu thời kỳ mới.

Tuy nhiên, trước những diễn biến phức tạp của tình hình và sự phát triển của kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, cùng với đó là sự phát triển của nhiệm vụ quân sự, quốc phòng trong thời kỳ mới, việc xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị còn bộc lộ những yếu kém, khuyết điểm như: công tác giáo dục chính trị, tư tưởng có nơi, có lúc còn chưa theo kịp đòi hỏi của tình hình, đấu tranh trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng còn thiếu sắc bén; tinh chiến đấu, tinh thần chủ động tiến công và sức thuyết phục chưa cao; khả năng tự đề kháng trước những quan điểm thù địch, sai trái còn nhiều hạn chế.

Thời gian tới, tình hình thế giới và khu vực diễn biến phức tạp. Đại hội IX của Đảng đã nhận định: “Trong vài thập kỷ tới, ít có khả năng xảy ra chiến tranh thế giới. Nhưng chiến tranh cục bộ, xung đột vũ trang, xung đột dân tộc, tôn giáo, chạy đua vũ trang, hoạt động can thiệp lật đổ, khủng bố còn xảy ra ở nhiều nơi với tính chất phức tạp ngày càng tăng”. Ở trong nước, thách thức lớn đối với an ninh nước ta là bốn nguy cơ vẫn tồn tại, diễn biến phức tạp, đan xen, tác động lẫn nhau, không xem nhẹ nguy cơ nào. Những yếu kém, hạn chế trong lực lượng vũ trang nhân dân và các vấn đề xã hội bức xúc, những mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân nếu không được kịp thời khắc phục có hiệu quả sẽ là một nguy cơ tiềm ẩn đối với an ninh, quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc. Và như vậy, hoạt động “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch sẽ có cơ hội gia tăng. Chúng chống phá ta một cách toàn diện, nhất là về chính trị, tư tưởng, đồng thời sử dụng kinh tế làm mũi nhọn để làm chệch hướng của ta, hòng tạo ra quá trình tự diễn biến ngay trong nội bộ ta, nhằm từng bước làm suy yếu và chuyển hóa ta theo ý đồ của chúng.

Vì vậy, việc xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị trong thời kỳ mới, trước hết cần quán triệt và nhận thức rõ mục tiêu tổng quát của chiến lược bảo vệ Tổ quốc mà Đảng, Nhà nước ta đã xác định là: bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ; bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; bảo vệ sự nghiệp đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc; bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và nền văn hóa; giữ vững ổn định chính trị và môi trường hòa bình, phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị làm nền tảng, cơ sở cho cán bộ, chiến sĩ nhận thức sâu sắc, thống nhất về nhiệm vụ, mục tiêu chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong thời kỳ mới; nêu cao ý chí, trách nhiệm hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ; xây dựng phẩm chất đạo đức, lối sống cách mạng, chấp hành nguyên tắc, chế độ, kỷ luật quân đội, pháp luật nhà nước, đoàn kết thống nhất cao; cảnh giác và kiên quyết đấu tranh với những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trong chiến lược “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ. Chống mọi biểu hiện hữu khuynh, tiêu cực trong nội bộ; khắc phục biểu hiện cơ hội, cá nhân chủ nghĩa, trung bình chủ nghĩa, thiếu ý chí vươn lên, góp phần xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh về mọi mặt.

Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục chính trị ở các nhà trường, học viện và đơn vị; tập trung làm tốt công tác giáo dục lý luận chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, trọng tâm là Nghị quyết Đại hội IX của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quân lần thứ VII, các nghị quyết Trung ương, Bộ Chính trị,

Đảng ủy Quân sự Trung ương; giáo dục chủ nghĩa yêu nước, ý thức chấp hành pháp luật và các kiến thức về xã hội, nhân văn, v.v..

Đẩy mạnh việc tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, rút ra những bài học có tính quan điểm, lý luận, nguyên tắc qua thực tiễn gần 20 năm thực hiện đường lối đổi mới của Đảng; trang bị những kiến thức cơ bản về quan điểm, lý luận chính trị - xã hội cho cán bộ, đảng viên. Thực hiện nghiêm túc nghĩa vụ học tập chính trị của đảng viên đã ghi trong Điều lệ Đảng, làm cho cán bộ, đảng viên hiểu rõ và kiên trì vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong thời kỳ mới, có khả năng giải đáp những vấn đề mới nảy sinh trong cuộc sống.

Lãnh đạo tiếp tục quán triệt cụ thể hóa các nghị quyết của Đảng, Đảng ủy Quân sự Trung ương. Tập trung nghiên cứu nắm vững, chỉ đạo triển khai thực hiện nghiêm túc những nhiệm vụ chủ yếu về quân sự, quốc phòng, an ninh, đi sâu vào những nội dung trực tiếp gắn với chức năng, nhiệm vụ cơ bản của Tổng cục Chính trị là xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị trong thời kỳ mới. Xây dựng cơ sở chính trị, xã hội, “thế trận lòng dân” vững vàng, trình độ sẵn sàng chiến đấu và sức chiến đấu ngày càng cao; kế thừa và phát huy được truyền thống vẻ vang của quân đội nhân dân trong thời kỳ mới. Thực hiện tốt chính sách hậu phương quân đội, tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với quân đội nhân dân, chăm lo xây dựng các tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh.

Lãnh đạo xây dựng ý thức thường trực tác chiến trên mặt trận chính trị - tư tưởng, làm cho mỗi cán bộ, đảng viên nhạy bén với tình hình, đấu tranh phân biệt đúng sai về chính trị, tư tưởng ngay trong cơ quan, đơn vị

mình. Đồng thời, lãnh đạo phối hợp với các cơ quan chức năng của Tổng cục Chính trị, tổ chức đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, bảo vệ quan điểm, đường lối của Đảng.

Các cơ quan nghiên cứu, chỉ đạo công tác đảng, công tác chính trị tập trung lãnh đạo nâng cao chất lượng công tác tham mưu, làm tốt công tác chỉ đạo các mặt công tác tư tưởng, tổ chức, chính sách đáp ứng nhiệm vụ trước mắt, khắc phục những yếu kém. Đề xuất và tổ chức chỉ đạo những vấn đề cơ bản, sát thực tiễn, có bước đi phù hợp, tạo sự thống nhất cao trong toàn quân. Đồng thời, tham mưu đấu tranh trên mặt trận lý luận, tư tưởng, văn hóa đạt kết quả tốt.

Phát huy sức mạnh tổng hợp của các phương tiện thông tin đại chúng, các hình thức, phương pháp công tác tư tưởng, văn hóa, tăng cường thông tin thời sự, thông tin nghiên cứu, thông tin nhiều chiều, nhiều kênh, trong đó tập trung làm tốt thông tin truyền miệng, bảo đảm tốt các sinh hoạt văn hóa, tinh thần (sách, báo, văn hóa - văn nghệ, phương tiện nghe nhìn...). Phối hợp chặt chẽ công tác tư tưởng - văn hóa với công tác tổ chức, chính sách, phát huy trách nhiệm của cấp ủy, chỉ huy các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị và mọi người, làm tốt công tác giáo dục chính trị - tư tưởng, xây dựng cơ quan thực sự tiêu biểu về bản lĩnh chính trị.

Các cơ quan, đơn vị văn hóa - nghệ thuật phải hướng mọi hoạt động vào nhiệm vụ giáo dục, tuyên truyền xây dựng quân đội nhân dân vững mạnh về chính trị, bằng nhiều hoạt động đa dạng, phong phú, hấp dẫn, phục vụ kịp thời nhu cầu nghiên cứu, học tập, sinh hoạt tinh thần của bộ đội và nhân dân, chú trọng các đơn vị ở các vùng sâu, vùng xa.

Các học viện, nhà trường cần tiếp tục đổi mới nâng cao hơn nữa chất lượng dạy và học, xây dựng ý thức trách nhiệm, động cơ học tập đúng đắn, thực hiện tốt mục tiêu đào tạo. Cán bộ ra trường có trình độ năng lực, bản lĩnh chính trị vững vàng, sẵn sàng nhận và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Tăng cường công tác kiểm tra tổ chức đảng, đảng viên là cán bộ chủ trì về việc quán triệt, cụ thể hóa tổ chức thực hiện đường lối, nghị quyết của Đảng, chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ; kiểm tra tổ chức đảng và đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm; kiểm tra việc khắc phục những mặt còn yếu kém đã được chỉ ra trong sinh hoạt tự phê bình và phê bình theo Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) khóa VIII của Đảng, tạo chuyển biến vững chắc về lập trường, tư tưởng, bản lĩnh chính trị, rèn luyện đạo đức, lối sống, tăng cường đoàn kết, dân chủ trong đảng bộ và đơn vị.

Thường xuyên củng cố, kiện toàn nâng cao chất lượng cơ quan chính trị và cán bộ chính trị các cấp theo hướng gọn, mạnh, hợp lý, đáp ứng sự phát triển của tình hình nhiệm vụ, thực sự là cơ quan tham mưu giúp cấp ủy về xây dựng Đảng, công tác cán bộ và tiến hành giáo dục chính trị tư tưởng trong đơn vị; công tác bảo vệ an ninh, dân vận, chính sách...

Xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung, xây dựng đội ngũ cán bộ chính trị nói riêng phải gắn chặt với xây dựng đội ngũ đảng viên, xây dựng tổ chức đảng, củng cố và phát huy hiệu lực cơ chế lãnh đạo của Đảng trong quân đội; giáo dục, rèn luyện, quản lý cán bộ phải gắn chặt với giáo dục, rèn luyện, quản lý đảng viên.

Bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ chính trị thật sự có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống, có trình độ lý luận,

nhạy bén và vận dụng sáng tạo đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước vào xây dựng quân đội nhân dân về chính trị; có năng lực, kinh nghiệm chỉ đạo công tác đảng, công tác chính trị; tích cực tham gia đấu tranh bảo vệ đường lối, quan điểm của Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chống chiến lược "diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch và quan điểm sai trái một cách có sức thuyết phục. Việc giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ cần kết hợp chặt chẽ giữa bồi dưỡng tại chức với đào tạo ở các học viện, nhà trường. Từng cơ quan, đơn vị cần có kế hoạch bồi dưỡng, mạnh dạn giao việc, trao đổi kinh nghiệm trong thực tiễn công tác, nhất là đối với cán bộ trẻ. Những cán bộ có hướng sử dụng lâu dài nếu chưa được đào tạo cơ bản, chưa qua các cương vị lãnh đạo, chỉ huy phải sắp xếp đi học, đi thực tế đơn vị. Cần coi trọng việc bồi dưỡng nâng cao năng lực trí tuệ, tính tiên phong gương mẫu và trình độ tổ chức thực tiễn của cán bộ chính trị các cấp. Đổi mới phong cách, tác phong công tác, nắm vững và thực hiện tốt chủ trương xây dựng các tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh, gắn với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện.

Phát huy truyền thống 60 năm qua của quân đội ta, Tổng cục Chính trị tập trung làm chuyển biến tình hình đơn vị cơ sở, nhất là chuyển biến chất lượng chính trị, trình độ sẵn sàng chiến đấu, nếp sống chính quy, chấp hành kỷ luật, thực hiện tốt Quy chế Dân chủ ở cơ sở, tăng cường củng cố vững chắc sự lãnh đạo của Đảng trên mặt trận chính trị - tư tưởng trong quân đội, tạo bước chuyển biến mạnh mẽ, vững chắc hơn về chất lượng chính trị - tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của thời kỳ mới. □